Dinsdag 28 November 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4371

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Conscientiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad: tel. 38.

Aanval op Saargebied ontwikkelt zich.

LeClerq zit over de Rijn.

Prins Bernhard op Walcheren.

AAN HET WESTFRONT.

door

William Frye.

De Noordamerikanen van het eerste leger zijn Langerwehe binnengestormd op 39 kilometer van Keulen. Dit is het laatste grote wegenkruispunt ten Westen van de overstroomde Roer. In de schemering vocht het voetvolk er van huis tot huis tegen de nazies.

Meer naar het Zuiden is het voetvolk van Pattons derde leger door het wegenkruispunt St. Avold getrokken. Men kwam reeds op 3 kilometer beoosten van St. Avold en binnen 27 kilometer van Saarbrücken, een van Duitsland grote kolen-, staal- en spoorwegcentra. De Duitsers hadden hardnekkig gevochten om het belangrijke verkeerscentrum op 29 kilometer ten Westen van Sareguemines, doch trokken zich Zondagavond terug zodat de Noordamerikanen er binnen konden rukken zonder tegenstand.

Het derde leger heeft zijn front in het Saarbekken tot 30 kilometer uitgebreid. Het eerste leger is eindelijk doorgedrongen in de stad Hurtgen en heeft Frenz veroverd op 40 kilometer van Keulen. Langerwehe ligt op 25 kilometer ten Oosten van de Duitse grens. Patrouilles kwamen ook in Kleinhau, een stadje in het Hürtgen-bos. Frenz ligt 24 kilometer binnen Duitsland ten Noorden van de verkeersweg welke door het bedreigde Düren (39.000 inwoners) naar de grote Rijnstad loopt.

Behalve, dat het derde leger zijn front in het Saarbekken uitbreidde tot 30 kilometer stormden tanks, kanonnen en voetvolk ook door de bressen naar Saarbrücken, dat reeds binnen het schootsveld van het grof geschut ligt.

Voetvolk van het negende leger vecht in de buitenste defensies van de Roerstad Julich en moet hierbij soms door water waden dat tot boven de knieën reikt. Door het drassige terrein kan slechts een beperkt gebruik gemaakt worden van tanks. Hevige gevechten woedden rondom Barmen op 3650 meter ten Noorden van Julich: Koslar ligt op 2750 meter ten Westen en Kirchberg op 3650 meter ten Zuiden ervan. De wateren van de overstroomde Roer stroomden door de straten van Barmen en belemmeren de opmars der Noordamerikanen hoewel de Duitsers zich hierdoor niet in de kelder kunnen schuilhouden. Honderden granaten hebben de stad bestookt. Het Duitse geschut antwoordde op het bombardement met beschietingen van de hoogten beoosten de Roer.

Het Noordamerikaanse zevende leger rukte op tot een punt op 20 kilometer ten Noorden van Straatsburg aan de Rijn in de richting van Karlsruhe in Duitsland. Het vliegweer verslechterde opnieuw doch de negende luchtmacht viel aan langs de gehele linie aan de Roer. Het Britse tweede leger valt nog aan bij Geilenkirchen en port in de defensies van Venlo (Londen, (AP) 2711).

GESTADIGE VOORTGANG IN HET WESTEN.

door

William Frye.

Het grote offensief tegen het Saargebied — toegangspoort naar Duitsland — neemt meer vorm aan nu het zevende leger zijn gewicht heeft ingezet naast het derde ten Noorden van Sarrebourg. De Noordamerikaanse troepen namen Kirchberg aan het front van Aken en de Fransen maakten bekend, dat zij de Rijn benoorden Straatsburg zijn overgestoken. Het derde leger veroverde St. Avold en trok naar de Duitse grens langs het Lotharingse front: het zevende zond een strijdmacht van tanks tegen de Duitsers, die zich Noordwaarts van Sarrebourg terugtrekken.

In een bericht van het zevende leger meldde Thoburn Wiant, dat de Duitsers onder een verschrikkelijke druk staan, terwijl zij zich terugtrekken naar de Siegfried-linie en en dat een felle plaatselijke slag is gaande nu de tanks in actie kwamen bij de opmars van het derde leger voorbij St. Avold en andere eenheden iets Noordelijker Villing aan de grens bereikten.

De bezorgdheid van het vijandelijke Hoofdcommando over de veiligheid van het Saargebied werd weerspiegeld in een uitzending van Berlijn, waarin gezegd werd, dat dit front slechts ondergeschikt is aan het gebied van Aken.

De oversteek van de Rijn ten Noorden van Straatsburg door elementen van de Franse strijdkrachten, die aan de spits stonden van het zevende leger bij zijn opmars door de Saverne-pas, werd gemeld door het Franse Ministerie van Oorlog en door het Franse persbureau uitgezonden. De Noordamerikaanse opmars door de Saales-pas tussen de boven- en beneden-Vogezen werd uitgebreid door de verovering van de steden Mutzig en Holsheim op de Rijnvlakte.

Ten Noord-Oosten van Aken nam het Noordamerikaanse negende leger Kirchberg ten Westen van Julich en zond het andere eenheden vooruit naar de omgeving van Altorf meer ten Zuiden. Er woeden nog straatgevechten in het stadje Koslar, doch de Duitsers deden twee tegenaanvallen op de voorste linies van het negende leger.

Terwijl deze winsten het negende leger bijna aan de rivier de Roer brachten rukte het Noordamerikaanse eerste leger op naar Langerwehe en vecht het van huis tot huis om het bezit van dit laatste vijandelijke wegenkruispunt ten Westen van de Roer op de toegangswegen naar Düren. De Britse sector was kalm ten Noorden van Geilenkirchen, doch in Zuid-Oost Nederland ruimden de Britten het vijandelijk bruggenhoofd op bij Grubbenhorst benoorden Venlo. Hun patrouilles kwamen intussen in botsing met Duitse eenheden bij de spoorbrug ten Westen van Roermond (Londen, (AP) 28.11).

94 DUITSE VLIEGTUIGEN NEERGESCHOTEN.

500 Noordamerikaanse jagers hebben op zijn minst 94 Duitse vliegtuigen neergeschoten bij uitgebreide vluchten boven Duitsland waarbij zij binnen 110 kilometer van Berlijn kwamen (Londen, (AP) 27.11).

BOMBARDEMENTEN OP DUITSLAND.

Bijna 1300 Noordamerikaanse zware bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen vielen Maandag de rangeerterreinen te Offenburg en Bingen aan en voerden ook uitgebreide beschietingsaanvallen uit in de Noordelijke hoek van het Reich. 500 Vliegende Forten en Liberators bombardeerden de rangeerterreinen te Offenburg op 16 kilometer ten Zuid-Oosten van Straatsburg en te Bingen op 25 kilometer ten Westen van Mainz. Beide zijn spoorwegcentra in de Rijnvallei, welke van belang zijn voor de Duitse strijdkrachten die tegen de Noordamerikaanse 3e en 7e legers en het Franse 1e leger in de Zuidelijke sector van het Westelijk front vechten (Londen, (AP) 27.11).

ONDERLINGE STRIJD.

Een zeventienjarige Duitse deserteur verklaarde, dat jongens in de Duitse steden benden vormen, die 's avonds in de straten met messen en stokken tegen groepen van de Hitler-jeugd vechten (Met het Noordamerikaanse 9e leger in Duitsland, (AP) 27.11).

HITLER.

Het Zweedse nieuwsblad „Sydsvenska Dagbladet" van Malmö deelde mede, dat Hitler noch dood noch naar Japan is, doch „uitgeput en een gebroken man is". Hij zou lijden aan een ernstige ziekte welke slechts aan enkelen bekend is. Een en ander werd verteld door een Zweed, die pas uit Berlijn gekomen is na een langdurig verblijf aldaar. De berichtgever zeide, dat Hitler zich „volkomen kalm en rustig moet houden aangezien hij geheel uitgeput is en de nederlagen hem gebroken hebben. Het is een wonder, dat dit niet eerder geschiedde, doch zijn voornaamste steun was zeker zijn ijzeren wil. Officieel is hij nog het hoogste gezag, doch in feite heeft Himmler hem vervangen, hoewel niet in naam. Het zou dwaas zijn van Himmler om Hitler van zijn positie als leider te beroven".

De zegsman deelde voorts mede, dat Göring door Himmler is vervangen als Hitlers plaatsvervanger. Göring zou evenwel niet geheel afgedaan hebben en nog steeds optreden als Hoofd van de Ministerraad en zelfs als Minister van Luchtvaart. De meeste Duitsers verwachten, dat de oorlog zal duren tot het volgend jaar. Duitslands grootste zorg zouden „de materiële moeilijkheden" zijn, die reeds „overweldigend" zijn.

HET RUSSISCH FRONT.

door

Danie de Luce

De hevigste sneeuwval van het jaar, gevolgd door een ernstige hagelstorm, heeft de slag om Boedapest vertraagd. De Duitse en Hongaarse troepen bezetten defensie-stellingen langs een bocht van 41 kilometer van de Zuidelijke grenzen van Boedapest tot Aszod ten Noord-Oosten van de hoofdstad, aldus meldden de berichten van het front. De Russen maakten geen melding van enige voortgang aan dat front, hoewel de berichten zeiden, dat de toestand rondom Boedapest gespannen is.

Het Sovjet-communiqué meldde echter de verovering van nog 50 plaatsen in Slowakije. De Sovjet-colonnes maakten een doorbraak van 10 kilometer door de Karpaten langs de Poolse grens. Andere eenheden in het Zuiden kwamen binnen 18 kilometer ten Noorden van het Hongaarse spoorwegcentrum Satoraljoujhely. Het vierde Oekraïne-leger verbreedde zijn front tot 120 kilometer en een punt ten Westen van de Dukla-pas tot de Hongaarse grens. Als gevolg hiervan werden de vijandelijke sterkten Presov en Kassa nog meer bedreigd. De Sovjets zijn er nog slechts 40 kilometer van verwijderd.

Het Roemeense communiqué zeide, dat de Roemeense troepen hun aanval ten Noord-Westen van Tokaj in het Noord-Oosten van Hongarije hernieuwd hebben en Bekecs veroverd hebben op 20 kilometer ten Noord-Westen van genoemd stad.

Ten Zuid-Westen van Miskolc ten Noord-Oosten van Boedapest werden vijandelijke tegenaanvallen met steun van tanks afgeslagen door de Roemenen en Russen. De radio van Berlijn zeide dat de Sovjets naar de Westelijke oever van de Donau overstaken te Batina en Apatin in het Noorden van Joegoslavië en de Duitsers anderhalve kilometer of meer terugdrongen. Dit is nog niet bevestigd door Moskou, doch de Duitsers beschouwden het als een poging om Boedapest van achteren aan te vallen (Moskou, (AP) 28.11).

DE GEALLIEERDE SCHEEPSVERLIEZEN.

Officieel werd bekendgemaakt, dat de scheepsverliezen van de Geallieerden en de onzijdige landen sedert het begin van de oorlog tot eind 1943 5758 schepen bedragen met een totaal van 22.161.000 bruto ton.

De Noordamerikaanse verliezen alleen bedroegen 753 schepen met een totaal van 3.311.000 ton.

Gedurende de periode waarop deze cijfers betrekking hebben bouwden de Verenigde Staten evenwel ongeveer 30 millioen ton laadvermogen aan koopvaardijschepen zodat de verliezen meer dan goedgemaakt zijn.

Vooral in 1942 waren de verliezen erg: namelijk 1859 schepen met 8.338.000 ton. In 1943 bedroegen de verliezen 812 schepen met 3.646.000 ton.

Tegen eind 1943 had Groot Britannië 11.500.000 ton aan scheepsruimte verloren, of twee-derden van het totaal, dat het aan het begin van de oorlog had. (Washington, (AP) 28.11).

Laatste nieuws.

DE BRITSE VERLIEZEN.

Een Witbal, dat gelijktijdig in Londen en Washington werd bekend gemaakt, deelde mede, dat vijf jaren oorlog Engeland 733.030 slachtoffers gekost heeft, waarvan 136.116 onder de burgers. Een uit elke drie huizen in Groot Britannië is vernield of beschadigd (Washington, (AP) 28.11).

OP LEYTE.

De strijd om Leyte is bijna geheel tot stilstand gekomen in de modder terwijl de regen in stromen neerkomt, doch Noordamerikaanse vliegtuigen wierpen 235 ton bommen op de installaties van de Japanse luchtmacht op Cebu en Negros en te Davao, aldus meldde het communiqué van MacArthur. Bij de aanval van Vrijdag op Manilla schoten de jagers en de luchtdoelkanonnen op de Noordamerikaanse schepen 58 Japanse vliegtuigen neer behalve de 29 die nog vernield werden en de 32 die vermoedelijk beschadigd werden op de grond.

MacArthur zeide, dat de grondstrijdkrachten geen vorderingen maakten en dat de storm de luchtverrichtingen boven het eiland Zondag belemmerde. 4 Japanse vliegtuigen werden neergeschoten behalve nog de 8 die bij Noordamerikaanse aanvallen op andere doelen in de Philippijnen werden vernield. Bij de aanvallen op Cebu, Negros en Mindanao bombardeerden de Liberators, welke door jagers geëscorteerd werden, de Japanse luchtbases, bevoorradingsgebieden en bivouakken. Nipponese vliegtuigen vielen het eiland Morotai aan dat in Noordamerikaanse handen is. 4 Toestellen werden neergeschoten door de Noordamerikaanse nachtjagers en luchtdoelkanonnen. (Pearl Harbor, (AP) 28.11).

X-STRALEN MAKEN DOELEN ZICHTBAAR.

De radio van Londen deelde mede, dat Geallieerde vliegtuigen reeds enige tijd gebruik maken van X-stralen, die de doelen zichtbaar maken, zelfs wanneer zij niet met het blote oog gezien kunnen worden.

Hierdoor is het voor de vliegtuigen mogelijk hun doelen zelfs 's nachts en door de mist heen te zien.

ALEXANDER BEVORDERD.

Naar vermeld wordt is Generaal Sir Harold Alexander bevorderd tot Veldmaarschalk en benoemd tot Opperbevelhebber in het Middellandse Zeegebied in opvolging van Generaal Sir Henry Maitland Wilson. Wilson zal willen Veldmaarschalk Sir John Dill opvolgen als lid van de Britse missie in Washington. De Noordamerikaanse Luitenant Generaal Mark Clark is gemaakt tot Bevelhebber van de Geallieerde 15e legergroep in Italië. (Londen, (AP) 26.11).

STAKING IN BRUSSEL.

Met de eis dat het cabinet van Pierlot zal aftreden hebben de tramemployees in Brussel heden gestaakt zodat de millioenen inwoners van de stad practisch zonder vervoergelegenheid zitten. Men zal moeten lopen. Tegen het middaguur reed slechts nu en dan een tram.

De bestuurders, conducteurs, herstellingsmensen enz. legden allen het werk neer.

Er is nog geen aanwijzing, dat de staking zich uitbreidt naar de fabrieken en andere ondernemingen. De stakers liepen met vieren langs de Avenue des Aarts zonder rumoer, zonder wanorde en zonder plakkaten. De tramdiensten zijn particulier bezit. De staking heeft de spanning verhoogd. (Brussel, (AP) 28.11).

VENEZOLAANSE OLIE-MAATSCHAPPIJ BEGINT.

De Philips Venezuelan Oil Cy. te Caracas zal aan het begin van 1945 haar exploitatie beginnen

Het nieuws van vandaag.

Het Saargebied wordt steeds meer bedreigd nu het Noordamerikaanse zevende leger samen met het derde den vijand terugdrijft in de Noordoostelijke hoek van Frankrijk en over de Duitse grens. Uit de richting van Straatsburg komen ook Geallieerde eenheden aanrukken en een bekendmaking van het Franse Departement van Oorlog verklaarde, dat de strijdkrachten van LeClerq reeds aan de overzijde van de Rijn op Duits grondgebied zitten. De Vogezen worden intussen gezuiverd nadat de vijandelijke linie op verschillende plaatsen doorbroken werd. Het Franse eerste leger onder bevel van Generaal Jean de Lattre (rijmt met battre) de Tassigny heeft de Duitse wig bezuiden het Rhône—Rijn kanaal geheel opgeruimd en versterkt over het algemeen zijn positie langs de Rijn. Onbevestigde berichten uit Zwitserland zeggen, dat Geallieerde valschermtroepen hier aan de overzijde van de Rijn neerkwamen.

In de sector van Aken komt men nog langzaam vooruit in felle gevechten. De vijand verdedigt elk huis met grote hardnekkigheid. De Britten hebben in Nederland de laatste Duitsers bewesten de Maas bij Grubbenvorst (ten Noorden van Venlo) opgeruimd. Tegenover Venlo en Roermond schijnen enkele Duitsers het nog uit te houden.

De strijd om Boedapest is practisch tot stilstand gekomen in een zware sneeuwval en een hagelstorm. In Slowakije namen de Russen echter vijftig plaatsen in hernieuwde aanvallen.

In Italië komen de troepen van het achtste leger ook langzaam vooruit. De stad Faenza is voorlopig het doel van deze aanval.

Nog steeds is er geen nieuw Italiaans cabinet samengesteld. Vanmorgen zouden de communistische en socialistische leiders een bezoek brengen aan Kroonprins Umberto, Luitenant Generaal des Koninkrijks. Men zegt, dat de Britten hun afkeuring zouden hebben doen blijken ten aanzien van Graaf Sforza, doch deze waarschijnlijk niet belast zal worden met de vorming van een nieuw cabinet.

In Brussel hebben de tramemployees gestaakt met de bedoeling om Premier Pierlot toch tot aftreden te nopen. De spanning stijgt voortdurend in de Belgische hoofdstad.

Prins Bernhard heeft een bezoek gebracht aan Walcheren om zich persoonlijk van de toestand op de hoogte te stellen.

In de Verenigde Staten heeft Edward R. Stettinius den 73-jarigen zieken Cordell Hull opgevolgd als Secretaris van Butenlandse Zaken. Men maakt hieruit op, dat de Noordamerikaanse politiek weinig verandering zal ondergaan.

ROOSEVELT BEVESTIGT HULLS AFTREDEN.

President Roosevelt heeft op een persconferentie het aftreden van Cordell Hull als Secretaris van Buitenlandse Zaken bevestigd. Hij zeide, dat het aftreden van Hull van kracht wordt bij de benoeming van een opvolger.

De President zeide, dat hij met grote spijt het aftreden van Hull moest bekendmaken. De 73-jarige oud-Secretaris zal hem echter als raadgever in de buitenlandse politiek blijven bijstaan. De gezondheidstoestand van Hull is de reden van zijn aftreden.

Roosevelt bracht hem Zondagavond een bezoek in het marinehospitaal te Bethesda in Maryland waar hij reeds vijf weken onder behandeling is.

Volgens Roosevelt zouden Hulls geneesheren hem medegedeeld hebben, dat een volledig herstel van zijn ziekte zou worden uitgesteld indien hij voortging de verantwoordelijkheden te dragen, welke zijn cabinetspost meebrengen. Hull gevoelde — aldus de President — dat het niet goed zou zijn voor het land indien hij zijn betrekking behield. Hoewel zijn toestand vooruitgaande is zal het nog lang duren voordat hij hersteld is. Twee of drie jaren geleden moest de Secretaris enkele maanden doorbrengen in een hospitaal in Florida.

Kort na de bekendmaking gebruikte de Onder-Secretaris van Buitenlandse Zaken Edward Stettinius het noemnaal met President Roosevelt. Stettinius had tevoren een eigen persconferentie afgelast (Washington, (AP) 27.11)

STETTINIUS VOLGT HULL OP.

In Washington werd bekend gemaakt, dat Edward Stettinius is benoemd tot Secretaris van Buitenlandse Zaken in opvolging van Cordell Hull. Stettinius kwam in 1943 in het Departement van Buitenlandse Zaken als opvolger van Sumner Welles. De nieuwe Secretaris van Buitenlandse Zaken werd op 22 October 1900 te Chicago geboren. Hij bezocht een school in Connecticut en de Universiteit van Virginia. Hij is gehuwd met Virginia Gordon Wallace van Virginia en heeft drie zonen.

STETTINIUS

Men verwacht, dat de Senaat de benoeming van Stettinius spoedig zal goedkeuren. Senator Vandenberg, een Republikein van Michigan, zeide, dat er voor zover hem bekend geen tegenwerpingen zouden worden gemaakt door de Republikeinen omdat Stettinius Democraat is.

De benoeming van Stettinius werd naar de Senaat gezonden slechts enkele minuten nadat de Senatoren Connally en George Roosevelt bezocht hadden om aan te dringen op de benoeming van James Byrnes, Directeur van de Oorlogs Mobilisatie (Washington, (AP) 27.11). (Londen, (AP) 27.11).

ROOSEVELT GAAT MET VACANTIE.

Roosevelt maakte bekend, dat hij met vacantie zal gaan en verklaarde, dat hij iedereen zou kunnen verrassen. In antwoord op een vraag zeide hij, dat hij naar bijna elk punt zou kunnen gaan: Noord, Oost, Zuid of West. Hij gaf geen uitleg van zijn verklaring, dat hij iedereen zou kunnen verrassen (Washington, (AP) 27.11).

PIERLOT HOUDT VOET BIJ STUK.

Het cabinet van Pierlot kwam in een spoedvergadering bijeen nadat de Premier zijn verklaring herhaalde, dat aftreden met het oog op de betogingen „desertie zou betekenen".

„Wij komen bijeen om de gebeurtenissen van Zaterdag te bespreken", zeide hij. Voorts deelde hij mede, dat de meeste personen, die gewond liggen in het hospitaal, door een handgranaat gewond werden. In totaal werden 30 door de handgranaat gewond. Slechts enkelen van de politie werden gewond. Pierlot zeide tevoren, dat onder de gewonden zich een Duitser uit Hamburg bevindt, die munitie bij zich had tijdens de betogingen van Zaterdag (Brussel, (AP) 27.11).

DE GAULLE IN CAIRO.

De Gaulle heeft Caïro aangedaan op weg naar Moskou en had een onderhoud met Koning Farouk dat meer dan een uur duurde. Mogelijk bespraken min politieke vraagstukken en in het bizonder de Franse positie met betrekking tot Libanon en Syrië (Caïro, (AP) 27.11).

AFWIJKENDE MAATREGEL.

Gladwin Hill seint uit Parijs: In afwijking van de gebruikelijke gang van zaken in internationale betrekkingen heeft de Franse regering haar goedkeuring gegeven aan een gemengde organisatie van Franse en Republikeinse autoriteiten om — buiten de normale Frans-Spaanse diplomatieke kanalen — de Spaanse refugié's te helpen. Dit werd door Spaanse kringen in Parijs gemeld.

De refugié's zullen dan niet behoeven te onderhandelen met diplomatieke vertegenwoordigers van de Franco-regering, welke zij juist willen afzetten.

Practisch erkent Frankrijk dus twee stellen van Spaanse overheden. De Spaanse Republikeinse kringen zeiden, dat de Fransen gedwongen werden deze maatregel te nemen als gevolg van de aanmerkelijke steun, die door de refugié's aan het Franse verzet geboden werd (Parijs, (AP) 27.11)

ONS KONINKRIJK

Hulp aan onze kinderen.

In Engeland bestaat sedert Mei 1942 een comité, dat zich ten doel stelt kinderen uit de bezette landen van Europa na de oorlog naar Groot-Britannië te halen om zodoende wat bij te komen. Zulke kinderen zouden er dan ten minste anderhalve maand blijven. Wat Nederland betreft laat het comité zich adviseren door een commissie bestaande uit Hunne Excellentiën de Ministers Gerrit Bolkestein, H. van Boeyen, Jacob A. W. Burger, Jhr. Ir. Otto C. A. van Lidth de Jeude, Jhr. Mr. E. F. M. J. Michiels van Verduynen, Dr. Jan van den Tempel.

Vanzelfsprekend is er geld nodig en het comité richt zich in een brief, welke wij hier gaarne publiceren, tot de Nederlanders buiten bezet gebied.

Er is al eens sprake van geweest of het niet mogelijk ware kinderen ook naar Curaçao te laten uitkomen. Er bestaan hier vele gezinnen, waar onze Nederlandse jongens en meisjes een paar goede maanden konden doorbrengen. Men verdient hier goed, dus dat is geen bezwaar. Men helpt zijn landgenoten. En men bevordert op ongewilde wijze de toenadering tussen Nederland en Curaçao, hetgeen ook alleen maar goed kan. Reizen en trekken moet de volken tot elkander brengen en hoe vroeger men dat doet, kinderen, des te beter. Vanzelfsprekend zullen de autoriteiten haar medewerking moeten verlenen met de afschaffing (voor goed) van de waarborgsom, die men misschien wel voor melkflessen bij de Sierkan moet betalen, maar die onwaardig is voor Nederlanders die hun Rijksgebied betreden. Wij zouden zelfs nog verder gaan door op te merken, dat men de paspoortenmisere hier en overal tot een minimum moest beperken. Dan kunnen zulke jongens blijven reizen. En vriendschap kweekt banden, de landen bijeen brengen. Daarom ook lijkt het ons zulk een uitnemend idee een groot deel onzer jeugd naar Engeland te brengen. Engeland en Nederland hebben veel aan elkander te danken, maar voor de oorlog waren er maar weinigen die naar Engeland toegingen. Dat moet veranderen. Laten wij met onze jeugd beginnen.

Misschien dat zich voor genoemd comité hier een agentschap vormt. Anders wende men zich tot het opgegeven adres.

De brief dan luidt:

Op 6 October 1944, hebben onze Minister-President, Prof. Gerbrandy, en onze Minister van Buitenlandse Zaken, Mr. van Kleffens, de harde feiten, betreffende de noodtoestand in ons geliefde Vaderland, bekend gemaakt aan de gehele vrije wereld.

Wij allen weten thans, dat ons volk een periode tegemoet gaat, waarin het de hulp en steun zal nodig hebben van de duizenden Nederlanders en hun honderdduizenden niet-Nederlandse vrienden, verspreid over de gehele wereld.

Vastberaden zullen allen bereid zijn hun offers te brengen tot steun van het Nederlandse volk.

Deze steun kan allereerst worden gegeven in de vorm van voedsel, kleding, en andere noodzakelijke levensbehoeften.

Deze steun kan ook worden verleend door het uitnodigen van duizenden onzer kinderen door de bevriende gezinnen van een naburig land.

Vooral de kinderen in onze steden zijn zwaar getroffen; voor hen zal het allereerst moeten worden gezorgd.

Met spanning en verlangen zien wij uit naar de dag, waarop wij zullen kunnen beginnen, voor zoveel ons zulks mogelijk is, het zo hoog nodige herstel te brengen aan de noodlijdende Nederlandse jeugd.

In Mei 1942 werd te Londen een Comité opgericht met de naam „Reception Committee, Young People from Occupied Countries". Dit Comité stelt zich ten doel om kinderen van alle gezindten en van elke maatschappelijke stand uit bezette gebieden, zo spoedig mogelijk na het einde van de oorlog, uit te nodigen naar Groot-Britannië.

De kinderen zullen de gast zijn van families in Engeland gedurende een periode van ten minste zes weken.

Daarnaast zamelt het Comité gelden in om de reiskosten der kinderen en andere uitgaven in verband met de organisatie te kunnen betalen.

Nadere bijzonderheden omtrent deze organisatie, alsmede de namen van de leden van het Nederlands Advies Comité zijn te verkrijgen ten kantore „Reception Committee Young People from Occupied Countries", C/o Messrs. Walter Herriot & Co. Ltd., Lloyd's Building, London, E. C. 3. Engeland.

Waar ter wereld u zich moge bevinden, u kunt ons Comité en daarmede het Nederlandse Kind helpen door uw geldelijke bijdrage te zenden aan het „Children's Hospitality Fund". Hoe groter dit fonds zal groeien, des te groter zal het aantal kinderen zijn, dat naar Groot-Britannië kan worden uitgenodigd.

Indien u zich in Groot-Britannië bevindt kunt u bovendien uw steun nog geven door:

a. gastvrijheid aan te bieden aan één of meer Nederlandse kinderen, indien u ook na het einde van de oorlog in Groot-Britannië woonachtig zult zijn;

b. Uw Britse vrienden en kennissen op de hoogte te brengen van het werk van ons Comité.

Ons Comité doet een dringend beroep op uw steun en medewerking. Door deze steun en medewerking te verlenen zult u hebben bijgedragen aan het geluk en het welzijn van het kostbaarste bezit van het Nederlandse volk: Onze kinderen.

Met belangstelling uitziende naar de ontvangst van het door u ingevulde formulier en u bij voorbaat dankend voor uw hulp, verblijven wij,

Met de meeste hoogachting,
Reception Committee, Young People from Occupied Countries,
Jo. W. Niemann Jr.

VERZAMELING WAPENEN.

Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard, Bevelhebber der Nederlandse Strijdkrachten, richtte de volgende mededeling tot het Nederlandse volk:

„Teneinde de strijdkrachten onder Mijn bevel zoveel mogelijk te helpen, is het van het grootste belang, alle wapenen, welke in nog bezette gebieden gevonden worden, onmiddellijk aan den door Mij benoemden plaatselijken verzetsleider te overhandigen.

In de bevrijde gebieden moeten alle veroverde wapenen en materieel verzameld en aan de dichtsbijzijnde Geallieerde troepen gemeld worden. Op deze wijze kan een ieder het zijne ertoe bijdragen een actieve rol te spelen in de verdrijving van den vijand.

DE PRINS OP WALCHEREN!

Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard der Nederlanden heeft Maandag een onverwacht bezoek gebracht aan de overstroomde gebieden van Walcheren en Zuid Beveland, vergezeld door drie stafofficieren. De Prins, die per auto was, stopte herhaaldelijk om foto's te nemen van de overstroming, teneinde documentatie te vergaren van de verwoestingen. Hij praatte met vele landbouwers en vroeg naar hun bevindingen onder de Duitse bezetting.

Te Middelburg bracht de Prins een bezoek aan het hoofdkwartier van de binnenlandse strijdkrachten teneinde besprekingen te voeren met de plaatselijke leiders. De Prins werd begroet door den Commissaris van de Koningin. Inmiddels had zich een menigte verzameld vóór het gebouw en zong het Wilhelmus en andere vaderlandse liederen. Te Vlissingen bezocht Prins Bernhard het strand waar de geallieerden aan land kwamen en fotografeerde de verwoestingen in de stad. Bij hoogstdeszelfs terugkeer naar Noord-Brabant bezocht de Prins Goes, waar Hij ook een kijkje nam in het Hoofdkwartier van de binnenlandse strijdkrachten. Te Ierseke bood de bevolking den Prins een tonnetje oesters aan. Ook de bevolking van Zuid Beveland was zeer geestdriftig en vele mensen volgden de auto van de Prins en juichten hem toe.

MET HET TWEEDE BRITSE LEGER IN NEDERLAND.

Daar is geen kerktoren of windmolen heel gebleven aan de Westelijke oever van de Maas in het Noorden van Limburg en het Oosten van Noord Brabant. De terugtrekkende Duitsers hebben alle torens en molens in de lucht laten vliegen onder voorwendsel dat de geallieerden er anders van zouden gebruik maken als observatieposten. Wat erger is: de Duitsers hebben deze verwoesting zo ruw mogelijk uitgevoerd en er is grote schade aangericht in honderden dorpen. In bijna alle gevallen hebben de Duitsers nagelaten om de bevolking te waarschuwen en vele onschuldigen werden gedood, wanneer de hoge kerktorens naar beneden kwamen. Voor millioenen aan kunstschatten is bij deze verwoestingen te loor gegaan. (Aneta)

NEDERLAND EN DE WESTINDISCHE CONFERENTIE.

In Wallstreet Journal is een artikel verschenen van Ellis Harer over de Engels-Noordamerikaanse Caraïbische Commissie. Hij schrijft dat de ontwikkeling er van een nieuw instrument betekent in de koloniale samenwerking der grote mogendheden. Door de Commissie is het mogelijk de vraagstukken van West-Indië op regionale basis te onderzoeken en alle landen, die er in vertegenwoordigd zijn kunnen voorstellen doen. Na de oorlog zullen de Verenigde Staten nieuwe koloniale bezittingen hebben en in sommige kringen te Washington wil men het beheer over de Marshall-eilanden, de Carolinen en de Marianen.

Het Westindische experiment kan wellicht helpen sommige staathuishoudkundige vraagstukken op te lossen, die vroeger grote moeilijkheden opleverden in de koloniën. In het artikel wordt er verder op gewezen, dat de Nederlanders op het ogenblik wel geen lid zijn, maar dat aan de Nederlandse regering toch is gevraagd om deel te nemen aan de Conferentie. De Nederlandse regering heeft trouwens reeds afgevaardigden in de afdeling comité's.

Frankrijk is te veel bekommerd om binnenlandse vraagstukken, maar Nederland toont een grote belangstelling. Toen de vierde bijeenkomst gehouden werd tijdens de afgelopen zomer werden de vraagstukken, die de oorlog heeft opgeworpen in het Caraïbischebekken, onderzocht. Het blad schrijft, dat door het werk der Commissie de verbindingen tussen de eilanden reed verbeterd zijn. Er werd op het ogenblik een sterke campagne gevoerd tegen ziekten. De boeren worden aangemoedigd om grotere verscheidenheid te brengen in hun landvoortbrengst en er is een plan ontworpen om het toeristenverkeer te bevorderen.

Het artikel besluit met de verklaring, dat de Engels-Noordamerikaanse Caraïbische Commissie een blijvende organisatie is. De Westindische Conferentie, die uit haar gegroeid is, vormt een lichaam, dat regelmatig conferenties belegt, waarop de ingeborenen en vertegenwoordigers der regeringen, waarvan deze gebieden afhankelijk zijn, vertegenwoordigd zijn. Ook andere regeringen kunnen aan deze bijeenkomsten deelnemen. Het Caraïbische systeem zal waarschijnlijk als voorbeeld kunnen dienen voor andere regionale vraagstukken, die coöperatief opgelost moeten worden (Aneta)

NEUTRALITEIT EEN DOOD BEGRIP?

De bladen in bevrijd Nederland bespreken openlijk zulke vraagstukken als het vormen van een Westeuropees defensief blok, de na-oorlogse annexatie van gedeelten van West-Duitsland e.d. Het Nijmeegse Dagblad schrijft: Iedere Nederlander weet dat de neutraliteit een dood begrip is geworden. Onze buren in het Oosten trekken zich niets van internationale orde, gebaseerd op wetten, aan.

Wij weten dat Duitsland een bedreiging vormt voor Nederland, België, Frankrijk en andere Europese staten en deze landen onder de onmenselijkste overheersing wenst te brengen. Wij moeten ons hoeden voor dit dodelijk gevaar. Nederland, Engeland, België en Frankrijk moeten een defensieve alliantie vormen. Deze alliantie moet niet alleen gericht zijn tegen de aanval, maar moet zich inspannen om de vrede te handhaven. Zij moet bestaan binnen een omlijsting van een algemene internationale organisatie om de vrede te behouden.

Het Eindhovens Dagblad schrijft: Er zijn historische argumenten voor een annexatie van gedeelten van West-Duitsland. De annexatie moet echter met uitsluiting van de bevolking plaats hebben, tenzij een kleine minderheid, die genoeg heeft van het nationaal socialisme en die bereid is de Duitse nationaliteit op te geven. De nieuwe Nederlandse grens zou strategisch bepaald moeten worden. Het blad zegt een dergelijke annexatie niet te vrezen indien het maar goed uitgevoerd wordt. „De Strene" (Oss) schrijft: Het grote vraagstuk is, hoe de bevolking er tegenover staat. Wij durven niet te beweren dat de meerderheid er voor is. Het is nog te vroeg om deze quaestie te stellen. Indien de toestand na de oorlog echter zo is, dat wij verplicht zijn er toe over te gaan, kan de Nederlandse regering gerust een stuk annexeren en zal zij de goedkeuring van de bevolking krijgen (Aneta).

INDIË'S NIEUWE PROCUREUR-GENERAL.

Andere benoemingen.

De commissie voor Nederlands Indische zaken te Melbourne, die door de Nederlandse regering bij K. B. in 1942 was opgericht, werd per 16 November ontbonden verklaard door een besluit uitgevaardigd door Minister Dr. Hubertus J. van Mook. De meeste leden van de commissie, welke door Minister van Mook bedankt werden voor de belangrijke diensten onder vaak moeilijke omstandigheden bewezen, hebben een functie gekregen in de nieuwe Nederlands-Indische regering die door Minister van Mook bij K. B. van 19 September werd gevormd. Verschillende nieuwe benoemingen in de regering werden door Minister van Mook bekend gemaakt. De functie van Procureur-Generaal bij het hoog gerechtshof van Nederlands Indië werd tijdelijk toevertrouwd aan Dr. N. S. Bloom, directeur-generaal van justitie bij de Nederlandse regering, die tevens tijdelijk tot advocaat-fiscaal benoemd werd.

Deze benoeming was noodzakelijk daar de vroegere procureur-generaal voor Nederlands Indië nog steeds een gevangene van de Japanners is.

Daar Dr. van Haaften de vroegere directeur van Openbare werken in Nederlands Indië ook in gevangenschap vertoeft, en het zeer noodzakelijk is een tijdelijk hoofd van transportwezen en waterwegen te benoemen, werd deze functie toevertrouwd aan den Heer Sithen, hoofd van de afdeling industrie van het Departement van Economische zaken. Raden Mamun Al Rasidic Kusumadilaga werd tot buitengewoon lid van de raad van hoofden van departementen benoemd. (Aneta)

DE MISDADEN DER NAZIES.

Een internationaal rapport geëist.

Dr. David van Embden, voorheen professor in de Politieke Economie aan de universiteit te Amsterdam, schreef dat een Zwartboek, inhoudende alle door de Duitsers begane misdaden, samengesteld en alom verspreid dient te worden. Hij schreef, in aanvulling op de suggestie van Doctor Alexander Loudon, dat een dergelijk rapport samengesteld en bewaard moet worden. Evenals Dr. Alexander Loudon is Dr. van Embden van mening, dat een authentiek rapport van Nazie misdrijven tegenover de mensheid bedreven, het beste antwoord daarop zou zijn.

Daarom trachten de Duitsers de wereld ervan te overtuigen, dat de beschuldigingen tegen hen gericht, op propaganda berusten. Het denkbeeld om dergelijke gegevens in permanente vorm te publiceren, werd door Dr. Alexander Loudon naar voren gebracht in zijn toespraak tot de Nederlandse club in New York. Hij zeide o.a. dat de toekomst van onze kinderen een dergelijk internationaal rapport eist, opdat hun kinderen en kindskinderen zullen beseffen dit ras zich verlaagd heeft.

In een brief van Dr. van Embden, die in Vrij Nederland gepubliceerd werd, werden 4 redenen genoemd ten gunste van de publicatie van een dergelijk boek. 1e Het zou een zekere mate van voldoening geven aan het diepgeschokte rechtvaardigheidsgevoel van de gehele wereld en tegelijkertijd zou het de millioenen slachtoffers duidelijk maken, dat hun klachten niet achteloos ter zijde werden geschoven. 2e Het zou een voortdurende waarschuwing inhouden tegen de dictatoriale staatsvorm. 3e Het zal de vergevensgezindheid en het vriendschappelijk gebaar tegenover de verslagen vijand tegenhouden en tevens een muur vormen tegenover de stroom van Duitse beweringen, die zeker los zullen komen, dat zij zelve de slachtoffers zijn van wrede veroveraars en hun vuige propaganda. 4e. Hoewel de publicatie de Duitsers er niet toe zal brengen hun daden te berouwen, daarvoor zijn zij te immoreel, zal het hun toch een waarschuwing voor de toekomst zijn.

Tenslotte kan het zijn dat de Duitsers in hun eigen voordeel hun handelingen zullen gaan betreuren, doordat zij gaan inzien de haat en de minachting zien dat het niet voordelig is, van de gehele wereld op de hals te halen. Door dit berouw te benutten is het mogelijk dat na een paar generaties een werkelijk moreel gevoel van schaamte en berouw zal kunnen ontstaan. Een dergelijk boek dient op grote schaal verspreid te worden terwijl de mensen die weigeren het te lezen op grond dat het propaganda van de geallieerden zou zijn, erop gewezen dienen te worden dat een dergelijke houding hun schuld alleen maar vergroten kan. (Aneta)

ONDERSCHEIDINGEN.

Londen, — In he tijdvak tussen 10 Mei 1940 en 1 November 1944, werden door het personeel van de Koninklijke Nederlandse Marine 1450 Nederlandse, 126 Engelse en 6 andere onderscheidingen uitgereikt. (Aneta)

WERK VOOR SHELL'S OUD-STRIJDERS.

„Wall Street Journal" van Woensdag deelt mede, dat de „Shell Oil Company" een naoorlogs arbeidsplan heeft, waarbij aan alle leden van het personeel, die in militaire dienst zijn, werk wordt verschaft. Het personeel, dat gedurende de oorlog aan het werk is gebleven wordt gehandhaafd en de nieuwe werknemers, die gedurende de oorlog in dienst van de Shell zijn gekomen, zullen zoveel mogelijk in dienst blijven. Voor de oorlog waren ongeveer 28000 personen verbonden aan de Shell. (Aneta)

DE LOODSEN DOKEN WEER OP.

Londen, — Het gevaarlijke werk van het mijnenvegen op de Schelde wordt aanzienlijk bevorderd door de hulp van Nederlandse rivierloodsen die de Duitsers te slim afwaren, toen deze alle loodsen trachten weg te voeren naar Duitsland. Zij doken onder en deden boerenarbeid tot Zeeland bevrijd werd. Zodra de Canadese en Poolse troepen oprukten, doken de loodsen op en boden spontaan hun diensten aan om de Schelde schoon te vegen. (Aneta)

ENGELS-NEDERLANDSE „STRIJD".

Onder beschermheerschap van Anthony Eden en veldmaarschalk Montgomery, tracht o.a. de Nederlandse Sportvereniging te Londen, als de oorlog eenmaal voorbij is, athletiek wedstrijden te organiseren tussen Nederland en Engeland. Het plan bestaat hieruit, dat Engelse steden en clubs een overeenkomstige stad of club in Nederland adopteren, waarvan ploegen dan wedstrijden tegen elkander zullen houden, zodra de omstandigheden dit toelaten.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN.

Dinsdag, 28 November 1944:
Telegram Afdeling: tel. 307; na 23 uur Schaap, tel. 353.
Shipping & Supplies: tel. 458 en 551; na 23 uur De Vlieger, tel. 244.
Scheepvaart Afdeling: De Troye, tel. 724.
Dok Afdeling: Egge, tel. 821.

Laatste Nieuws

— Churchill verzekerde het Lagerhuis, dat er geen reden is om te geloven, dat de Britse legers gebrek aan ammunitie zullen hebben om hun slagen te leveren. Dit betreft alle fronten.

— In de afgelopen nacht bevonden vliegtuigen van de Raf zich in grote sterkte boven Duitsland. Freiburg en Neuss, beide spoorwegcentra, werden aangevallen, zomede vooruitgeschoven bevoorradingscentra. Mosquito's wierpen bommen op Berlijn.

— Noordamerikaanse voetsoldaten zijn meer dan anderhalf kilometer vooruitgekomen en bereikten de stad Inden op 5 kilometer van de Roer.

— Niettegenstaande de voortdurende regenval drongen de Britten van het achtste leger in Italië de Duitsers terug over de rivier de Lamone naar hun stellingen op de Westelijke oever. Men vecht in het gebied van Alberto op ongeveer 8 kilometer ten Noord-Oosten van Faenza.

DE HEER EN MEVROUW J. K. Z. LAMPE-EMAN
en
MEVROUW DE WEDUWE J. van MEETEREN - PONSON
hebben het genoegen hun familieleden, vrienden en kennissen mede te deelen, dat de huwelijksvoltrekking van hun respectieve kinderen:
MARGARETHA HILDEGONDA
en
KAREL JOZEF
Op Donderdag den 7den December e. k. zal plaats hebben.
Huwelijksinzegening 7 uur n. m. Prot. Kerk
Receptie 8. 30 - 10 a. m. Zoutmanstraat 155.

CURAÇAO

VOOR HET RODE KRUIS.

Het Bestuur van de Onderafdeling Curaçao van de Vereniging het Nederlandse Rode Kruis verzoekt ons te willen bekend maken, dat de netto-opbrengst van de uitvoeringen, welke het zangkoor van de Protestantse Gemeente te Emmastad ten bate van het Rode Kruis heeft gegeven in de theaters Brion en Roxy, in totaal na aftrek van alle onkosten, ƒ 600.— heeft bedragen.

Voornoemd bestuur is hiervoor de bezoekers van en alle medewerkers aan vorenbedoelde uitvoeringen ten zeerste erkentelijk.

SOCIALE VERZEKERING.

Aan de Memorie van Antwoord van de „Landsverordening tot wijziging en aanvulling der „Ziekteregeling 1936" ontlenen wij het volgende:

Het heeft den Gouverneur verheugd, dat het ontwerp bij uw College algemene instemming heeft gevonden. Betreffende de duur en de grootte van de uitkering, is hij het eens met die leden, welke de mening zijn toegedaan, dat volledige uitkering van het loon aan den arbeiders tijdens zijn ziekte, beslist ongewenst moet worden geacht. De ongewenstheid blijkt wel uit het feit, dat men nergens ter wereld overeenkomstige regelingen vindt, welke uitkeringen, gelijk aan loon geven. Het zou te onjuister zijn dit hier te doen, daar in de Curaçaose ziekteregeling — hetgeen elders sporadisch voorkomt — naast de uitkering immers ook nog vrije geneeskundige behandeling en verpleging worden gegeven.

Men vergete niet, dat de kosten, zowel wat betreft de geneeskundige behandeling en verpleging, als uitkering van het ziekengeld, momenteel geheel op de werkgever drukken. Deze omstandigheid verdient bizondere aandacht, aangezien ziekte, in tegenstelling met een bedrijfsongeval, immers niet inherent is aan de te verrichten wekzaamheden.

Bezwaarlijk is ook, deze lasten aan de gemeenschap op te leggen, zolang de werkings-sfeer der regeling zich slechts beperkt tot bepaalde groepen.

De Gouverneur acht de uitkering, zoals in het ontwerp is voorgesteld, alleen verantwoord indien sociale verzekeringen bezien worden als redressering van het loon.

Het stichten van een eigen verzekeringsbedrijf, heeft de Gouverneur, gelijk hij uw College reeds eerder mocht mededelen, in overweging; echter acht hij het billijk over een en ander van gedachten te wisselen met de N.V. „Fatum", wier hulp van grote waarde was en is bij het ontbreken van deskundigen op het verzekeringsterrein alhier.

Deze Maatschappij heeft zeer veel bijgedragen tot de opbouw van het sociale verzekeringswezen in dit Staatsdeel; haar zonder meer ter zijde te stellen, nu zij geen voeling kan houden met haar hoofddirectie in Nederland, zelfs al zou het Gouvernement momenteel over voldoende eigen deskundigen beschikken, zou de Gouverneur (en, hij is er van overtuigd) ook uw College niet behoorlijk achten.

Bovendien blijft de vraag te beantwoorden, welke richting dient te worden ingeslagen op het gebied der sociale verzekering. Het is ook Uw College bekend, dat op dit terrein in de laatste jaren geheel nieuwe ideeën hebben post gevat. Het zou van geen wijs beleid getuigen, daaruit geen profijt te trekken.

De huidige stroming gaat in de richting, bij „Sociale verzekering" niet zozeer de klemtoon te leggen op „verzekering" dan wel op „sociaal". Men acht het niet zozeer van belang om bij ouderdomspensioen een premie te berekenen en, indien men deze maar lang genoeg betaald heeft, op een gegeven leeftijd, aan de hand van deze premieberekening een daarmede overeenkomend pensioen te geven, dan wel, dat het het belangrijkste is iemand op een gegeven leeftijd, wanneer arbeid onmogelijk of ongewenst is, een bestaansminimum te garanderen.

Meer en meer helt men over naar een oplossing, die veel meer dan door het betalen van bepaalde premies, wil bereiken, dat enerzijds werkgevers, voor zover het speciale risico's betreft, andererzijds begunstigden en Overheid gezamenlijk voldoende gelden bijeenbrengen om ieder, onder welke omstandigheden dan ook een bestaansminimum te waarborgen.

Hiermede is dan weer nauw verbonden, de gedachte af te stappen van de premie-verzekering en het daaraan verbonden stelsel van fondsvorming over hetwelk de Gouverneur reeds zijn mening in het algemeen schreef.

Men wil dus veelmeer de huidige generatie de lasten laten dragen van de vorige, in de veronderstelling, dat de toekomstige generatie geneigd zal zijn de lasten der huidige te dragen. Een dergelijk systeem bezit grote flexibiliteit en past zich gemakkelijker in het raam der economische conjunctuur. Het probleem is hiermede slechts aangeraakt, om aan te geven, dat afgezien van de vraag, of een particuliere of Overheids verzekeringsinstantie moet worden gekozen, er wellicht in het geheel geen plaats is voor een verzekeringssysteem in de gewone zin des woords.

Pas als tot een bepaald systeem besloten is, kunnen de verlangens verwezenlijkt worden, welke men op dit terrein heeft. Een ouderdoms-, weduwen- en wezenpensioen, kinderbijslag, werkloosheidssteun enzovoort kunnen pas worden ingevoerd, indien men het eerst eens is, op welke wijze de nodige gelden daarvoor zullen worden opgebracht. Het zal zelfs voor een in de tropen levend belangstellende duidelijk zijn, dat daarbij niet over één nacht ijs mag gegaan, daar moet beslist, welk systeem voor de toekomst het juiste is.

Betreffende de lastenverzwaring kan de Gouverneur mededelen, dat in 1943 het Gouvernement een voorlopig bedrag van ruim ƒ 62.000.— aan premiën heeft gehad. Bij een totaal uitgekeerd loonbedrag van ƒ 4.000.000.— betekent dit 1.6% van het gemiddeld loon.

Over de tanden.

Uit de artikelsgewijze behandeling halen wij nog:

De Gouverneur betwijfelt of een slecht gebit veelal een gevolg is van slecht onderhoud en het eten van veel zoet. Een slecht gebit kan in vele gevallen even goed aangeboren zijn als een zwak gestel.

Het trekken van tanden en kiezen werd reeds tot heden beschouwd als een deel der geneeskundige behandeling, mits dit een geneeskundige verricht.

Het lijkt den Gouverneur wenselijk, dat ook de tandarts, die toch als specialist op dit gebied dient te worden beschouwd, deze behandeling moet kunnen verrichten. Trekken kan een radicaal middel zijn om pijn te genezen, doch het is niet in het belang van betrokkene, het radicaalste middel te bezigen, indien met een eenvoudiger behandeling de kwaal verholpen kan worden. Bovendien moet het vullen beschouwd worden om een slecht gebit en daaruit voortvloeiende kwalen te voorkomen.

Een tekort aan tandartsen, dat van tijdelijke aard kan zijn, mag geen aanleiding geven om een billijke maatregel achterwege te laten.

Met de laatste opmerking kan de Gouverneur zich verenigen.

ORA PRO PACE.

Wegens omstandigheden zal er aanstaande Donderdag, 30 November geen aanbiddingsuur gehouden worden voor de leden van „Ora Pro Pace" in de kapel van het Sint Martinusgesticht. De volgende week gaat het aanbiddingsuur echter weder gewoon door.

K.L.M.-NIEUWS.

De K.L.M. deelt mede zeer tot haar spijt gedwongen te zijn alle Bonaire-diensten tot 10 December te annuleren ingevolge de slechte toestand van het Bonairiaanse vliegveld.

FEEST BIJ DE COOPERATIEVE.

Morgen viert Ismaël Cardozo, de bekende directeur van de Coöperatieve Vereniging en Nijverheid, het feit, dat hij 25 jaar geleden in de vereniging trad als boekhouder en correspondent. Het was slechts twee dagen, nadat hij de schoolbanken van het St. Thomascollege verlaten had. Het was Pater B. J. A. Gijswijk O.P., de toenmalige adviseur van de vereniging, nu Apostolisch Delegaat van Zuid Afrika, die den jongeling verzocht deze betrekking te aanvaarden. Oorspronkelijk voerde de Heer Cardozo de boekhouding in het Spaans, later in het Nederlands. Na volkomen op de hoogte te zijn van het gehele bedrijf, werden steeds nieuwe relaties aangeknoopt met het buitenland en namen de zaken langzaam, maar gestadig een uitbreiding zowel in binnen- als in buitenland. Vijfmaal ondernam de Heer Cardozo een reis naar het buitenland in het belang van de Vereniging.

Het was dan ook geen wonder, dat de zo ijverige en kundige boekhouder, Ismaël Cardozo, in de vergadering van 1933 benoemd werd tot voorzitter, hetgeen hij sedert die tijd onafgebroken bleef.

Tijdens zijn voorzitterschap werden met behulp van het bestuur verschillende veranderingen ingevoerd in het belang van de leden. Ook op sociaal gebied kwamen er verbeteringen. De zaak zelf kwam steeds tot groter bloei; o.a. werden twee nieuwe winkels geopend.

Voorzitter Ismaël Cardozo en al zijn medewerkers kunnen tevreden zijn over de 25-jarige werkzaamheid van hun medelid en voorzitter.

Ook buiten de Vereniging heeft de Heer Cardozo vele relaties. Velen zullen dan ook morgen blijk geven van hun belangstelling.

Buitenland.

COOPER OVER DE VRIJHEID VAN DRUKPERS.

Onlangs hield Kent Cooper, Directeur en Algemeen Bedrijfsleider van de Associated Press, een redevoering over de vrijheid van drukpers, waaraan wij de volgende punten ontlenen: Cooper zeide, dat geen enkele wereldorganisatie kan slagen zonder dat de vrije, ongehinderde stroom van het nieuws verzekerd wordt.

De vrede kan slechts verkregen worden doordat de regeringen het volk van elk land de volken van andere landen laten kennen door het middel van een vrije pers en de vrijheid van internationale inwisseling van het nieuws.

Er is reden te hopen, dat de volken van de wereld elkander goed genoeg leren kennen om in vriendschap en samenwerking samen te leven.

De vrijheid van nieuws moet voor allen verkregen worden met volle gelijkheid voor wat betreft de beschikbaarstelling van het nieuws bij de bron en de beschikbaarheid van behoorlijke middelen om het nieuws te verzenden tegen uniforme en schappelijke prijzen.

Het zou goed zijn, indien het Britse Parlement een soortgelijke resolutie aannam als onlangs door het Noordamerikaanse Congres werd aangenomen met betrekking tot de vrije inwisseling van het nieuws.

Rusland heeft nooit vrijheid van drukpers gekend zoals die bestaat in de Verenigde Staten, doch in de verklaring van Moskou, welke door de vertegenwoordigers der Verenigde Naties werd samengesteld, werd bepaald dat de pers in Italië vrij zal zijn.

Dat de pers in Rusland niet geheel vrij is kan men het moeilijk kwalijk nemen. Vóór wereldoorlog I was het Russisch nieuwagentschap onder Duits toezicht. Later nam de Tsaristische regering het over. Rusland heeft echter belangrijke vooruitgang gemaakt sedert de revolutie en eens zal de regering van Rusland zo sterk zijn, dat zij een vrije pers kan toestaan.

Wij moeten eerst aan onze vijanden de beginselen van een vrije pers opleggen. Als de Geallieerde landen, met uitzondering van Rusland en China, de beginselen in eigen land toepassen en allen het van de vijandelijke landen eisen, zullen reeds negen-tienden van de wereld gewonnen zijn, behalve dan Zuid Amerika.

Waar het niet door de opkomst van het fascisme en nazisme in Europa, dan zou er geen onderbreking zijn geweest in de bewonderenswaardige voortgang van de Zuidamerikaanse volken voor wat betreft de vrijheid van internationale nieuws-inwisseling.

Als men voor goed de beginselen wegvaagt die deze oorlog hebben veroorzaakt in Europa en Azië dan zal Zuid Amerika het zijne doen.

HET ATLANTISCHE HANDVEST AFHANKELIJK VAN DE STAATHUISHOUDKUNDE.

Rantsoenering van de arbeid na de oorlog.

Dr. Cyril F. James, vice-kanselier van de McGill Universiteit te Montréal zeide dezer dagen in een redevoering dat de nakoming van het Atlantische Handvest evenveel zal afhangen van de nationale economische politiek als van de erkenning van een internationale verantwoordelijkheid.

Dr. James zei in de rede welke hij hield voor de Noordamerikaanse Vereniging voor Politieke en Sociale Studiën dat deze oorlog gedeeltelijk de schuld is van de ondoelmatigheid waarmede de Westerse landen de heropbouw aangevat hebben na Wereldoorlog I.

De plannen die bijvoorbeeld gemaakt waren bij de Brusselse Financiële Conferentie in 1922 tot aan de Economische Wereldconferentie in 1933 zijn nooit behoorlijk uitgevoerd, daardoor is het gekomen dat de betrokken Westerse landen met grote binnenlandse economische moeilijkheden te kampen kregen. „Wij moeten niet denken dat de periode van wederopbouw na deze oorlog zo geheel anders zal zijn dan elk andere periode in de menselijke geschiedenis; dit te denken is gevaarlijk, want het zou kunnen leiden tot dromen die nooit verwezenlijkt zullen worden."

„Als de tegenwoordige strijd door onze overwinning bekroond zal worden zullen wij nog een kans hebben."

Als men in werkelijkheid de idealen van het Atlantisch Handvest wil bereiken dan is een eerste eis dat men hechte staathuishoudkundige grondslagen moet leggen teneinde daar op een blijvende vrede te bouwen.

Monetaire stabiliteit en de bevrijding van de wereldhandel van zijn tegenwoordige ketenen zijn zeer voorname dingen, maar het bereiken van deze idealen zal even goed afhangen van de gezondheid van de nationale staathuishoudkundige politiek als van een erkenning van internationale verantwoordelijkheid."

Percy B. Bengough, voorzitter van de „Trades and Labour Congress of Canada" die na James sprak heeft de rantsoenering van de arbeid na de oorlog voorgesteld met kortere arbeidsdagen en een kortere arbeidsweek.

Als ondanks al de na-oorlogse plannen de werkloosheid zich blijft uitbreiden" moeten wij de beschikbare werkgelegenheid rantsoeneren, of met andere woorden, wij moeten de werkuren korter maken totdat wij weer het evenwicht bereiken", aldus de Heer Bengough.

„Gezien de technische vooruitgang die wij maken, is het twijfelachtig of het in de toekomst noodzakelijk of mogelijk is dat onze mensen allemaal werk zullen hebben op basis van de tegenwoordige werktijden."

„Als de loonstandaard niet gehandhaafd blijve, zal deze rantsoenering echter nutteloos zijn, want de koopkracht mag niet verminderen."

Otto T. Mallery, een econoom uit Philadelphia sprak ook en stelde een „Raad voor de Wereldhandel" voor, door samenwerking met alle landen die vertegenwoordigd zullen worden door afgevaardigden van de regeringen en van werkgevers en werknemers. Terwijl de handelingen van deze raad onderworpen blijven aan de goedkeuring van de aangesloten regeringen, zal zij hebben te waken tegen „den handelspolitiek die in het verleden geleid heeft tot staathuishoudkundige oorlogvoering."

Dr. Max Ascoli, van de New York School for Social Research", zeide dat „het ontbreken van definitieve plannen bij de Geallieerden het economisch en politiek herstel van het bevrijde Italië belemmerde.

FRANKRIJK ZENDT HET BELGISCH GOUD TERUG.

De Radio van Brussel meldt, dat de onderhandelingen tussen de Nationale Bank van België en de „Banque de France" betreffende het Belgisch goud, dat in het begin van de oorlog naar Frankrijk werd gestuurd, tot een overeenkomst hebben geleid, niet alleen voor wat betreft de hoeveelheid, maar ook voor wat betreft de termijnen en de plaatsen van aflevering.

Alle nuttige inlichtingen werden verstrekt en alle misverstanden zijn opgeruimd. De betrekkingen tussen beide landen zijn gekenmerkt door het traditionele vertrouwen, waaraan beide landen de grootste waarde hechten (Onafh. Belg.)

DR. CARREL †.

Dezer dagen meldden wij, dat Dr. Alexis Carrel in de ouderdom van 71 jaar te Parijs overleden is.

„De Surinamer" schrijft hierover:

In dezen man heeft de wereld een groot geleerde verloren. Hoe het laïcale Frankrijk in 1909 in Dr. Carrel een groot Fransman verloor, verhaalt A. Bessières als volgt: Als lid der Medische Faculteit te Lyon besprak hij in een vergadering der Faculteit een opvallende genezing, die kort te voren te Lourdes had plaats gehad. Een der andere leden onderbrak hem en zeide schamper: „Doctoren, die in wonderen geloven, heeft Frankrijk niet nodig". „Als dat zo is, Heren", antwoordde Carrel, „dan leg ik mijn lidmaatschap neer en verlaat ik Frankrijk."

Carrel vertrok inderdaad naar Amerika en behaalde in 1912 de Nobelprijs voor de ontdekking van de techniek om bloedvaten te hechten, waardoor de overbrenging van organen met succes kon geschieden. Ook andere ontdekkingen staan op zijn naam.

Mannen, zoals Pasteur en Dr. Carrel, wisten, dat wetenschap en wonderen geen tegenstrijdige dingen zijn. Lezers van Carrels prachtwerk „Man the Unknown" herinneren zich, hoe hij daarin alle niet-katholieke wetenschapsmensen oproept om, niet pseudowetenschappelijk, doch echt-wetenschappelijk (d.i. met open geest, zonder vooroordeel dat wonderen niet mogelijk zijn) de wonderen van onze tijd te bestuderen, vooral die zo herhaaldelijk te Lourdes plaats hebben. Wonderen, zegt hij, gooien de wetenschap niet omver. Zij leren haar enkel nederig te zijn en te erkennen, dat niet de wetenschapsmens doch God de Meester der wereld en van haar wetten is. „Zij bewijzen, aldus Dr. Carrel, de objectieve belangrijkheid der geestelijke activiteiten, waarvan hygiënisten, opvoeders en sociologen de studie als het ware verwaarloosd hebben, zij openen voor den mens een nieuwe wereld."

POLITIEBERICHTEN.

Verscheen de manspersoon D. aan de wacht verklaarde dat even tevoren een meisje in de Bernardstraat tegen de door hem bestuurde Gouvernements-pick-up was aangelopen, toen het kind plotseling achter een aldaar staande bakkerstruck tevoorschijn was gekomen. De moeder van het meisje genaamd A. B. wonende Bernardstraat verklaarde zelf, dat het de schuld van haar dochtertje was en dat den bestuurder in het geheel geen schuld trof. Het kind was niet gewond. Bij onderzoek bleken de remmen van de auto in goed staat te verkeren.

De nieuwsgierige.

Werd een volksmenigte op de Grensweg voor het Hotel Hija del Dia en in de onmiddellijke omgeving daarvan door de Politie gemaand door te lopen. Even tevoren waren reeds twee vechtpartijen daar geweest en er dreigde er wederom een uit te breken. De menigte van ongeveer 75 personen ging uiteen. Een manspersoon echter weigerde aan de opdracht van de politie te voldoen en wilde wel eens weten, waarom hij door moest lopen. Na diverse waarschuwingen werd hij uiteindelijk met de gummistok tot doorlopen aangespoord. Tegen dezen manspersoon genaamd N. L. werd proces-verbaal opgemaakt.

Overvallen.

Werd aan de politie medegedeeld dat er op een open terrein in de Helfrichstraat nabij de Victoria-Bar een manspersoon lag, die hevig bloedde. Een patrouille, die ter plaats ging vond daar den manspersoon genaamd C. C. hevig bloedend aan een steekwond in het gelaat en een verschillende kleinere wonden aan het hoofd. Hij had reeds veel bloed verloren en werd overgebracht naar het San Pedro Hospitaal alwaar hem door Dr. T. eerste hulp werd verleend, en hij vervolgens ter verpleging werd opgenomen. C. verklaarde in het gezelschap van zijn vriend J. V. plotseling overvallen door achteren te zijn aangevallen. De recherche heeft de zaak in onderzoek.

DE BOVENWINDSCHE STEMMEN

NEWS FROM THE NETHERLANDS.

This time we are offering our readers a change of menu, believing that they will be as interested and pleased to read some extracts from the first letters we have seen from the Netherlands since the Allied armies crossed its borders.

In a letter to his friends in Canada, J. D. a lieutenant in the Netherlands army, wrote:

„I consider myself one of the lucky ones to be among the first to enter the Netherlands". He pays high tribute to the British and Canadians, whom he says are „the bravest soldiers in the world"... they fight for a great ideal, and are not afraid to die for it".

Referring to the entry into the Netherlands this young officer writes:

„The war scene is something I've never seen beore, and never to be forgotten ... .. I talked with many Netherlanders who had been waiting patiently for four years. They were afraid we would never come. Now they understand why it has been so long ...... They seem to be stunned by all our material and equipment, and they seem to know that the war will end in victory for the nations united against the common enemy".

Writing about the German prisoners, he says they show every sign of being „fed up", and are „convinced of their inevitable defeat". Although his home was in the occupied part of Netherlands, he was able to get word to his father and his married sister that he was safe and near to them.

— — —

Through the kind favour of a friend in this town we have been privileged to see a most interesting letter from a friend of hers, now fighting with the R.C.A.F. in the Netherlands. Unique interest attaches to this letter in that it is the first to reach this island from the Netherlands since it has become one of the principal theatres of the war.

„As I write this" (this young airman begins his letter) „the sound of gun fire is quite clear, the heavy guns are laying down a big barrage... can you guess where I am? I'm in the Netherlands, land of canals and windmills.

When I last wrote we were just waiting to push off from France. I couldn't tell you at the time". Here this young Canadian, who throughout writes in the most entertaining manner and, we venture to say, might make a first-class War Correspondent, takes us back to his first days in France.

„We got over here soon after D-day. Our first few weeks in France were hectic — our field was near the front lines. At night it was a regular fourth of July — the sky alight with gun flashes, flares, and red and green tracers painting a pattern in the sky, while the noise was supplied by ack-ack guns, artillery, the roar of aircraft, and the old bomb exploding in the near vicinity". And he adds very naively — „Don't for a moment think I wasn't afraid".

„We slept in a dug-out at night, made by another fellow and me, about 6 ft. square, 5 ft. deep, and a roof of logs and steel mesh covered with mud. Quite early one night I was sitting on a chair writing when we had an unexpected explosion, and the next second the blast knocked me flat on the ground. That's as close as I've been, and as close as I wanted".

„Once we got Jerry [scheldnaam voor de Duitser, ons „Mof"] on the run in France, and he went pretty fast. Our pilots had a wonderful time knocking his planes ou of the sky and shooting up his transport. The first pilot I had over here got the D.F.C. for shooting down 7½ planes in 7 days. He is now a prisoner of war, having been shot down over the Netherlands one day".

„As we travelled through the newly liberated towns in France the people had the streets decorated with flags and they lined the streets waving and cheering. Sometimes the crowd would be so thick that our convoy had to slow down and crawl, sometimes stop. The people swarmed over the trucks, shaking hands, kissing us, and giving us cider and beer. They also showered us with apples, pears, plums, tomatoes and flowers; while we in turn showered them with cigarettes, which they cherished. Yes, we rode through the towns like conquering heroes".

„Then we came to Belgium. The people here outdid the welcome the French gave us. One thing pleased me very much about Belgium — lots of the people spoke English. We were close on the heels of the Army, and we got into the cities in time for all the celebrations, music, dancing and singing day and night. They danced in the streets and everywhere they could. Every one was merry and the holiday spirit was evident everywhede and by all. We bought very little, as the people insisted on buying most things for us. We had lots of ice creams, the first since leaving Canada".

„Brussels is a lovely city, with its nice parks, fine buildings, such as the King's Palace, the Palace of Justice; and the city has more statues and monuments than I had ever seen before. The streets are wide, and they have big department stores, and we felt as if we were in a Canadian city. Some of the residential districts are super. I was dancing one evening, and told my partner that it was the first time I had danced for months; she replied that it was her first for over four years; as she wouldn't dance with Germans. The Gestapo had taken her mother and brother prisoner three years ago, and she hadn't heard from either since. Her boy friend also was a prisoner, but she had heard from him. I enjoyed my time in Belgium, and wish it had been longer.

„And then we came to the Netherlands. We didn't receive much of a welcome here. The Dutch flag was flying everywhere, but few people waved or cheered. The cities we passed through looked fairly nice. The farmers here seem prosperous, with nice homes and barns, while the Belgian farmers are poor.

Most pepole dress ordinarily, except that a lot of them wear wooden shoes. I cannot tell you very much about the Netherlands, because the fight is still going on, and I've been pretty busy. We live in tents, and the damp, cold weather is bad, but we manage to keep warm in bed.

„I hope we soon get this big job over, so we can get back to Canada. One of the first things I'll do is to get married".

Ou young airman, who has been telling us so many interesting things, brougt his letter to his friend in St. Maarten to a close by quoting a beautiful and pathetic poem written by an unknown Yank who was killed in Italy:

The Prayer of the Unknown

Yank.

Look, God, I have never
spoken to you,
But now I want to sat —
„How do you do?"
You see, God, they told me you
didn't exist,
And, like a fool, I believed all
this.
Last night from a shell hole I
saw your sky —
I figured right then they had told
me a lie.
Had I taken time to see the things
you made
I'd have known they weren't
calling a spade a spade.
I wonder, God, if you'd shake
my hand?
Somehow I feel that you'll
understand.
Funny — I had to come to this
hellish place
Before I had time to see your
face.
Well, I guess there isn't much
more to say;
But I'm sure glad, God, I met
you today.
I guess the zero hour will soon
be here,
But I'm not afraid, since I know
you're near.
The signal Well, God, I'll have
to go —
I like you lots — this I want you
to know.
Look, now, this will be a horrible
fight.
Who knows, I may come to your
house tonight?
Though I wasn't friendly to you
before,
I wonder, God, if you'd wait at
your door?
Look, I'm crying! Me! Shedding
tears!
I wish I had known you these
many years.
Well, I have to go now, God —
goodbye!
Strange, since I met you I'm not
afraid to die.

THE NETHEOLAND'S „GRAND OLD MAN".

Since writing most of these Notes the sad news has reached us over the radio that Dr. Colijn, who early in the war was spirited away and put „under house arrest" in Germany, has died. We don't know when, we don't know how. But we know enough that is evil about these Nazi brutes to imagine them capable of any devilry. Hasn't Hitler told the world plainly that this object was „to liberate man from the degrading chimera of conscience"? Has it not been his vowed purpose to see in the youth of Germany only „beasts of prey"?

The confinement of such a man, his separation from home and kindred, his anxiety for his beloved country, and perhaps his ignorance of the true condition of affairs, especially the recent favourable turn in events, all these together were enough to weigh upon his mind and seriously affect the health of even so strong and virile a man. Whatever name may be given to it elsewhere we assert that this is but one of innumerable „slow murders" for which the leaders of the German people must be held responsible.

Others will deal faithfully and adequately with the life and character of this great man. Our desire is to lay our own wreath on his tomb, and to pay our personal tribute to one of the finest men, one of the finest leaders of men, this age has produced. Rugged, uncompromising where truth and plain speech were called for, he was a tower of strength to his Fatherland, and when the Day of Liberation arrives no figure will be missed more than the Grand Old Man's. And it is a sore disappointment to those he has left to carry on, that this great and good man will not be there to share our rejoicings and to take a prominent part in the recovery of this country. Her Majesty will, we are sure, miss his counsel and safe statesmanship.

„Watchman".

Het Katholieke New-York.

Op de feestdag van den Poverello van Assisi, 4 October, viert een naar hem genoemde New Yorkse kerk haar eerste eeuwfeest. Honderd jaren in het leven van een kerk zijn — althans in Europa — geen zeer indrukwekende spanne tijds, maar deze kerk is zo uitzonderlijk en uniek en tegelijkertijd zo typisch voor New York en de Orde die haar bedient, dat het de moeite waard is iets over haar te vertellen. Temeer daar dit feest een gerede aanleiding biedt om een woord te zeggen over het katholieke leven van de machtige metropolis aan de Hudson, die in drie eeuwen tijds met haar zeven en een half millioen inwoners, tot de tweede stad der wereld is opgegroeid. In die wereld is zij voornamelijk bekend, en gedeeltelijk berucht, om haar bedrijvigheid, wolkenkrabbers, Broadway-theaters, racketeers en nachtclubs, maar daar is toch zeker ook nog heel wat van hogere orde.

Let men alleen op het aantal kerken te New York, dan komt men allicht tot de conclusie dat de New Yorkers — evenals de Atheners in de dagen van Sint Paulus — de godsdienstigste mensen ter wereld zijn. Er zijn in deze stad niet minder dan 2500 kerken, behorende tot alle mogelijke en verschillende bepaald omgegrensde gezindten en secten. Dit aantal is echter minder angstwekkend dan het schijnt, wanneer men bedenkt dat verscheidene van deze „kerken" niet veel groter dan een kamer zijn. De Katholieken in de stad New York beschikken over „slechts" 411 kerken, maar deze zijn dan ook werkelijk kerken.

De stad met omliggende gebied is verdeeld in twee bisdommen: het aartsbisdom New York en het bisdom Brooklyn, die tezamen een katholieke bevolking hebben welke de twee en een half millioen nadert, zodat New York na Parijs, de grootste Katholieke stad op aarde is. Het eigenaardige van de „smeltkroes der naties" is, gedeeltelijk althans, dat ze nog uit nationale en rassengroepen bestaat, al begint de afscheiding tussen deze groepen door het amalgamatie proces sterk te verminderen. Het district van Haarlem behoort aan de Negers, Washington Heights aan de Joden, Chinatown natuurlijk aan de Sjanghaiers; sommige straten zijn vrijwel uitsluitend Grieks of Armenisch of Porterikijns, en er zijn buurten waar men in Napels of Dublin waant te lopen. Waar Ierland en Italië overheersen, daar is vanzelf alles Katholiek: elk jochie, dat men als priester daar ontmoet zal, onder het mompelen van „Hello, Father", aan zijn haren trekken.

Deze groepen-afscheiding heeft ook haar terugslag op de organisatie van het katholieke leven. Vrijwel alle Europese landen — met uitzondering van Engeland, Ierland en Nederland — hebben in New York kerken, waar de diensten in de taal van het oude moederland gehouden worden en die daarom nationale kerken genoemd worden.

Ondanks de vreemde en soms zeer onjuiste opvattingen die sommige buitenlanders over het katholieke leven van New York koesteren, zal ieder die dit leven van meer nabij gadeslaat, toegeven dat het in vele opzichten zeer bloeiend is. Natuurlijk: het is anders dan in het lieve vaderland, maar daarom nog niet minder. Sommige lieden schijnen als dertiende artikel des geloofs aan te nemen, dat Nederland en vooral Katholiek Nederland de maatstaf voor de rest der wereld is.

Het geestelijk leven van een stad of land kan natuurlijk niet in cijfers uitgedrukt worden, maar deze kunnen soms toch een welsprekende taal spreken — maarom wij er hier een paar willen aanhalen. In New York wordt het zieleheil van de Katholieken verzorgd door 3.260 seculiere en reguliere geestelijken, en 5.208 katholieke onderwijzers en onderwijzeressen dragen zorg voor de opvoeding der jeugd. Er zijn 13 katholieke universiteiten en „colleges" — waarbij opgemerkt dient te worden, dat het Noordamerikaanse „college" zo ongeveer omvat de twee laatste jaren van het Nederlandse gymnasium en de twee eerste universiteitsjaren. Deze instituten van hoger onderwijs worden door een goede 8.000 studenten bezocht. Het opvallende en voor Nederlandse opvattingen vrijwel ondenkbare daarbij is, dat deze studenten lang niet alle katholiek zijn; zo bestaat een aanzienlijk percentage van de studenten, die aan de rechtsfaculteit van de door de Jezuïeten geleide Fordham Universiteit studeren, uit Joden.

High Schools — een mengsel van onze H.B.S. en gymnasium halte — van katholieke huize zijn er in New York niet minder dan 128 met een gezamenlijk leerlingenaantal van 38.000. En de 467 katholieke lagere scholen worden door 216.477 jongens en meisjes bezocht.

Deze koude cijfers verbergen een schat van toewijding en offervaardigheid in ijver en geld. Want de Verenigde Staten volgen nog dezelfde schoolpolitiek als Nederland vóór de gelijkstelling van het onderwijs: het gehele biezonder onderwijs wordt uitsluitend door de Katholieken bekostigd, en de staat of gemeente draagt daaraan niets bij. Hetzelfde geldt voor de katholieke werken van liefdadigheid, zoals weeshuizen, huizen voor ouden van dagen, krankzinnigengestichten, ziekenhuizen. Van deze laatste heeft New York er 40 voor zijn rekening.

Uit deze weinige gegevens uit vele blijkt reeds, dat te New York inderdaad een opgewekt en bloeiend katholiek leven heerst

Dr. James van der Veldt, O.F.M.

BOMBARDEMENTEN OP BACAU.

Bacau op Portugees Timor is door Nederlands Indische Mitchells en raket-schietende Australische Beaufighters gebombardeerd.

Wij ontvingen

Zes dagen, door **Carla van der Heide**, uitgegeven door Querido te New York en verkrijgbaar voor $ 2.50.

Carla van der Heide is de pennenaam van een Joods meisje, dat uit Nederland via Zeeuws Vlaanderen naar Frankrijk en van daar door Spanje en over en verder niet gedefinieerd West-Indië naar de Verenigde Staten wist te ontkomen. Haar verhaal onopgesmukt en levendig verteld, steide zij op schrift toen zij moest wachten.

Vrienden, die het lazen, rieden haar het uit te geven. Querido deed het en in zijn simpele voorstelling is het een van de beste ontsnappingsverhalen die wij hebben gelezen. Het is echt.

Alleen het laatste deel van het boek stelt te leur. Carla van der Heide had haar verhaal beschreven tot zij over de demarcatielijn in Frankrijk was. Haar vrienden vroegen haar natuurlijk hoe het verder gegaan was. Daarom schreef zij er een eind aan. Dat is zichtbaar zwakker dan het eerste deel. Het eerste deel is een stuk angst en leven dat tintelt en boeit. Het laat iets zien van wat er omgaat in een opgejaagd medemens. Het laat zien wat de Duitse dienders eigenlijk voor onevenwichtige mensen zijn, fel in hun reacties vaak, maar dom als gekweekt onder de discipline van het bevel.

Het laat ook iets zien van het medeleven en begrijpen van de Fransen. De rol welke de nonnen spelen, haar hulp en haar goede zorgen voor een arme vluchtelinge kennen wij hier uit andere verhalen ook. Hoe fijn beschrijft Carla van der Heide haar schrik, wanneer zij meent alle sporen van haar oorsprong te hebben vernietigd en diep in Frankrijk in haar portefeuille nog een pasfoto vindt van een foto-studio in de Kalverstraat. Wat maakt zij mede in het kamp, waar de mensen te dicht opeen leven en waar als het ware als op elk eiland elke onbenulligheid tot een hoog laaiende ruzie wordt.

Hoe vermakelijk is de man die haar na elk middagmaal pronkend met zijn vijf warenhuizen in Parijs ten huwelijk komt vragen. Wat is Johan een type, enerzijds vol vastberadenheid om na het land ontvlucht te zijn zijn volle kracht te gaan geven in de strijd der vrijheid, maar tevens belust op avontuur waar hij later nadat hij de bevrijding mede heeft bevochten in zijn dorpje van zal kunnen vertellen (hij zal het niet doen; vóór het boek gedrukt werd heeft Carla van de Heide vernomen, dat Johan, die om de gevaar lijkste plaats in onze marine gevraagd had bij Australië is omgekomen — welk een voorbeeld zo'n vaderlander voor de velen die gemakkelijk zo luidruchtig praten over wat zij niet allemaal gedaan hebben voor onze bevrijding.

Hoe heerlijk beschrijft Carla van der Heide de ridicule ambtenaren-gewichtigheid als tegenstelling tot deze karakters. Pijnlijk doet het nu, na de invasie, nog weer eens aan te lezen, hoe onze arme landgenoten al in 1942 dag in dag uit op de invasie wachtten: „Van de eerste dag af, waarop de Duitsers Nederland waren binnengevallen, hadden wij in de hoop op invasie, in de hoop op verlossing geleefd. Het was als een messiaanse verwachting...... leefde op bij de geringste aanleiding...... wanneer er een groep vliegtuigen uit het Westen kwam: de invasie. Wanneer wij 's nachts wakker werden door het afweergeschut: de invasie. Wanneer de telefoon geblokkeerd werd: de invasie. Wanneer de treinenloop veranderd werd: de invasie. De invasie vormde de ondertoon van alle gesprekken, van alle galgenhumor."

Vanzelf maakte de Duitse propaganda hier een satanisch gebruik van. In een besloten kamp was dat danig merkbaar. Daar kwam nog bij, dat de uitschakeling van het initiatief in het kampleven het psychisch evenwicht aantastte.

Inderdaad, dit is een uitstekend boekje over een ontvluchting uit ons land. Het is gekleed in een alleraardigste omslag van Hordijk. Is natuurlijk veel te duur voor zulk soort boeken — nog geen 200 bladzijden voor 2 en een halve dollar, hetgeen hier misschien wel een 5,75 G. zal worden, maar welks verschijning men zeker op prijs dient te stellen.

HURLEY AMBASSADEUR IN CHINA.

President Roosevelt heeft Generaal Majoor Patrick Hurley benoemd tot Noordamerikaans Ambassadeur in China. Hurley was Secretaris van Oorlog onder President Hoover en heeft in verschillende diplomatieke posten gediend tijdens de oorlog. Hij was enige tijd Gezant in Nieuw Zeeland en bevindt zich op het ogenblik in China met Donald Nelson, den persoonlijken vertegenwoordiger van den President die tracht China's oorlogsproductie op te voeren.

Hurley volgt Clarence Gauss op, die aftrad omstreeks de tijd dat Generaal Stillwell werd teruggeroepen; de President zeide echter, dat deze twee gebeurtenissen los van elkaar stonden. (Washington, (AP) 27.11).